

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot	Pedagogika	Punkty ECTS	5
Koordynator przedmiotu	mgr Witold Rogowski	Ilość godzin	90
Wydział	Międzywydziałowa Jednostka Dydaktyczna	Rodzaj zajęć	wykład
Instytut	Studium pedagogiczne	Forma studiów	stacjonarne
Kierunek	wszystkie	Profil studiów	ogólnoakademicki
Specjalność	wszystkie	Język	polski
Poziom studiów	I stopień	Status przedmiotu	Fakultet

UMIEJSCOWIENIE W PLANIE STUDIÓW (ilość godzin, forma zaliczenia, ECTS)			
Semestr I	45 godzin, zaliczenie, 2 ECTS	Semestr II	45 godzin, egzamin, 3 ECTS
Semestr III		Semestr IV	
Semestr V		Semestr VI	
Semestr VII		Semestr VIII	

Prowadzący zajęcia	mgr Witold Rogowski
Cele i założenia przedmiotu	Student po zajęciach jest przygotowany do realizacji dydaktycznych i wychowawczych zadań szkoły. Posiada wiedzę o uczniu i środowisku szkolnym. Potrafi: stworzyć ofertę edukacyjną pozwalającą uczniom zdobyć umiejętności z danego obszaru wiedzy; organizować pracę uczniów w ramach nauczanego przedmiotu; rozbudzać zainteresowania poznawcze uczniów; wspierać rozwój uczniów przez dobór metod, technik nauczania i środków dydaktycznych; badać i oceniać osiągnięcia uczniów. Umie indywidualizować proces dydaktyczny. Potrafi prowadzić ewaluację własnych działań dydaktycznych i wychowawczych, a także modyfikować je w zależności od osiąganych wyników. Zna i rozumie procesy społeczno-kulturowe oraz rozwojowe, leżące u podłoża kształtowania się osobowości ucznia. Zna czynniki zaburzające kształtowanie się osobowości ucznia. Potrafi zapobiegać zagrożeniom poprzez działania profilaktyczne. Umie radzić sobie z problemami wychowawczymi uczniów. Posiada umiejętności właściwego stosowania środków wyrazu w komunikacji werbalnej i niewerbalnej.
Wymagania wstępne	-

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU	
Semestr I	
- Nauki pedagogiczne - pojęcie, klasyfikacja, nauki współdziałające z pedagogiką. Przedmiot i zadania pedagogiki; działy pedagogiki. - Pojęcia: wychowanie, socjalizacja, kształcenie, nauczanie. - Środowisko wychowawcze - pojęcie, składniki, typy środowisk wychowawczych. - Szkoła - jej funkcja i zadania. - Rodzina jako element środowiska wychowawczego; funkcje rodziny, postawy rodzicielskie. - Grupy rówieśnicze młodzieży; pojęcie, rodzaje, rola grup rówieśniczych w procesie socjalizacji dzieci i młodzieży. - Cele wychowania. - Cele kształcenia. - Cele nauczania. - Proces wychowania, pojęcie, struktura, uwarunkowania. - Proces kształcenia; pojęcie, ogniwa lekcji w toku podającym i poszukującym; konspekt lekcji. - Metody wychowania i ich charakterystyka. - Metody kształcenia, klasyfikacja, charakterystyka. - Zasady wychowania i zasady nauczania. - Środki dydaktyczne. - Niepowodzenia szkolne i nieprzystosowanie społeczne.	
Semestr II	
- Źródła różnic indywidualnych między ludźmi. - Procesy poznawcze, emocje, motywacja i osobowość a zachowanie. - Stres i radzenie sobie z nim, źródła obciążeń i wsparcia. - Stereotypy i uprzedzenia a funkcjonowanie jednostek i grup. - Rozwój fizyczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i osobowości w okresie dzieciństwa i dorastania. - Zespół Nadpobudliwości Psychoruchowej (ADHD - Attention Deficite Hyperactivity Disorder). - Lęki i fobie, niepełnosprawność intelektualna i fizyczna, agresja i przemoc. - Sytuacje kryzysowe i trudne. - Wychowanie jako zjawisko społeczne i składnik kultury. - Problemy i trudności wychowawcze. Trudności w uczeniu się. - Skuteczna komunikacja międzyludzka i zakłócające ją czynniki. - Pamięć, uwaga, zapominanie - Konformizm, przyczyny i skutki. - Metody stymulujące myślenie uczniów i samodzielne zdobywanie wiedzy. - Negocjacje. - Manipulacja. - Style nauczania i uczenie się. - Twórczość, kreatywność, innowacyjność.	

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Odniesienie efektów uczenia się do standardu kształcenia nauczycieli
W	SP1A_W07	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;	B.2.W2.
	SP1A_W09	zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami;	B.2.W4.
	SP1A_W10	sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich warunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	B.2.W5.
U	SP1A_U11	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;	B.2.U3.
	SP1A_U13	rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów;	B.2.U5.
	SP1A_U14	zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie;	B.2.U6.
K	SP1A_K03	okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy;	B.2.K1.
	SP1A_K04	profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej;	B.2.K2.
	SP1A_K05	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej;	B.2.K3.

METODY KSZTAŁCENIA
wykład problemowy i konwersatoryjny, praca z tekstem i dyskusja, analiza (studium) przypadków, rozwiązywanie zadań praca indywidualna , praca w grupach, prezentacja nagrań, aktywizacja, technika drzewa decyzyjnego, inne metody stosowane przez prowadzącego, kształcenie zdalne

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	
Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się
Zaliczenie wszystkich zadań okresowych podczas obu semestrów oraz egzamin końcowy z całego materiału i literatury w postaci testu (quizu) w oparciu o platformę Moodle	SP1A_W07; SP1A_W09; SP1A_W10; SP1A_U11; SP1A_U13; SP1A_U14; SP1A_K03; SP1A_K04; SP1A_K05

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU	
Warunki zaliczenia	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz wykonywaniem zadań.
Warunki egzaminu	Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie więcej niż 50% przewidzianych punktów. Ocena wyrażana jest w skali od 1 do 25 pkt. obowiązującej w AM w Poznaniu.

NAKŁAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin	Punkty ECTS
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego (zajęcia dydaktyczne, konsultacje)	92	5
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta (przygotowanie się do: zajęć, kolokwium, egzaminu, prezentacji, koncertu)	28	

Literatura podstawowa	
E. Aronson, Człowiek istota społeczna, PWN, Warszawa 2005. C. Kupisiewicz, Podstawy dydaktyki ogólnej, Warszawa 1994. K. Szmidt, Pedagogika twórczości, GWP, Gdańsk 2007. - Red. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Pedagogika – podręcznik akademicki, cz.1 i cz.2, PWN, Warszawa 2006.	
Literatura uzupełniająca	
A. Janowski, Pedagogika praktyczna. Zarys problematyki - zdrowy rozsądek - wyniki badań, Warszawa 2002. K. Konarzewski (red.), Sztuka nauczania - Szkoła, Warszawa 1993. S. Kunowski, Podstawy współczesnej pedagogiki, Warszawa 2001. K. Kruszewski (red.), Sztuka nauczania - czynności nauczyciela, Warszawa 1993. T. Jaworska, R. Leppert (red.), Wprowadzenie do pedagogiki - wybór tekstów, Kraków 2001, wybrane rozdziały: R. Łukaszewicz, Alternatywy w kształceniu: szanse i ograniczenia, s. 156-186. Z. Melosik, Edukacja globalna: nadzieje i kontrowersje, s. 47-58. R. Schulz, Elementy pedagogicznego obrazu wychowania, s. 253-271. T. Szkudlarek, Edukacja w wieloznaczności: perspektywa postmodernistyczna, s. 323-339. W. Okoń, Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Wyd. Żak, Warszawa 1996. M. Śnieżyński, Dialog edukacyjny, Wyd. Naukowe PAP, Kraków 2001.	

- K. Szmidt, Pedagogika twórczości. Idee – aplikacje – rady na twórczą drogę, Impuls, Kraków 2005.
- B. Śliwerski, Z. Kwieciński (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki. (cz.1 i 2), PWN, Warszawa 2006.
- F. Adamski (red.), Człowiek, wychowanie, kultura, Kraków 1993.
- S. Badora, B. Czereducka, D. Marzec, Rodzina i formy wspomagania, Kraków 2001.
- D. Barnes, Nauczyciele i uczniowie. Od porozumiewania się do kształcenia, Warszawa 1988.
- J. Bińczycka (red.), Humanisci o prawach dziecka, Kraków 2000.
- J. Bińczycka (red.), Prawa dziecka: deklaracje i rzeczywistość, Kraków 1999.
- Z. Brańka, J. Kuźma, Stan i koncepcje rozwoju opieki i wychowania w Polsce, Kraków 1996.
- Z. Brańka, M. Szymański (red.), Agresja i przemoc we współczesnym świecie, Kraków 1998.
- Z. Brańka (red.), Opieka i wychowanie w Polsce - problemy u progu XXI wieku, Kraków 1999.
- M. Chomczyńska-Miliszkiewicz, D. Pankowska, Polubić szkołę, Warszawa 1995.
- W. Cichowski (red.), Prace promocyjne z pedagogiki, Olsztyn 2000.
- M. Debesse, G. Mialaret (red.), Rozprawy o wychowaniu.
- G. Dryden J. Vos, Rewolucja w uczeniu, Poznań 2002.
- K. Ernst, Szkolne gry uczniów. Jak sobie z nimi radzić, Warszawa 1991.
- T. Gordon, Wychowanie bez porażek, Warszawa 1991.
- T. Gordon, Wychowanie bez porażek w praktyce szkolnej, Warszawa 1991.
- A. Gurycka, Błąd w wychowaniu, Warszawa 1990.
- A. Gurecka, Struktura i dynamika procesu wychowania, Warszawa 1979
- E. Hajduk, B. Hajduk, Pomoc i opieka - różne postacie, Kraków 2002.
- J. Izdebska, Rodzina - dziecko - telewizja. Szanse wychowawcze i zagrożenia telewizji, Białystok 2001.
- J. Izdebska, Dziecko w rodzinie u progu XXI wieku. Niepokoje i nadzieje. Białystok 2000.
- A. Janowski, Uczeń w teatrze życia szkolnego, Warszawa 1998.
- A. Janowski, Poznawanie uczniów, Warszawa 1991.
- U. Kamińska, Zarys metodyki pracy opiekuńczo - wychowawczej w rodzinnych i instytucjonalnych formach wychowania, Katowice 2002.
- S. Kawula, H. Machel, Podkultury młodzieżowe w środowisku szkolnym i pozaszkolnym, Toruń 1999.
- S. Kawula, J. Bęgiel, A. Janke, Pedagogika rodziny, Toruń 1999.
- G. Koć-Seniuch, A. Cichocki (red.), Nauczyciele i uczniowie w dyskursie edukacyjnym, Białystok 2000.
- M. Kolankiewicz (red.), Zagrożone dzieciństwo. Rodzinne i instytucjonalne formy opieki, Warszawa 1998.
- E. Kosińska, M. Gajewski, Sekty - religijny supermarket, Kraków 2000.
- S. Kowalski, Socjologia wychowania w zarysie.
- K. Kruszewski, K. Konarski, Sztuka nauczania.
- P. Kryczka (red.), Rodzina w zmieniającym się społeczeństwie, Lublin 1997.
- C. Kupisiewicz, Niepowodzenia dydaktyczne. Przyczyny oraz niektóre środki zaradcze, Warszawa 1972.
- Kwak, K. Mościskier, Rzeczywistość praw dziecka w rodzinie, Warszawa 2002.
- M. Malicka, Ja. To znaczy kto? Rzecz o osobowej tożsamości i wychowaniu Warszawa 1996.
- J. J. Mc Whirter, T. B. Mc Whirter, Zagrożona młodzież, Warszawa 2001.
- R. Meighan, Socjologia edukacji.
- M. Łobocki, ABC wychowania, Warszawa 2001.
- M. Łobocki, W poszukiwaniu skutecznych form wychowania, Warszawa 1990.
- W. Okoń, Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej.
- E. Parrott, Efektywne nauczanie - praktyczny przewodnik doskonalenia nauczania, Warszawa 1995.
- T. Pilch, T. Bauman, Zasady badań pedagogicznych, Warszawa 2001.
- W. Pomykała (red.), Encyklopedia pedagogiczna, Warszawa 1997.
- I. Pospiszyl, Przemoc w rodzinie, Warszawa 1994.
- E. Putkiewicz, Proces komunikowania się na lekcji, Warszawa 1990.
- I. Radziejewicz, Wychowawca i jego klasa, Warszawa 1986.
- A. Rumiński, M. Szymański (red.), Wychowanie dzieci i młodzieży na przełomie tysiącleci, Kraków 1998.
- H. Rylke, G. Klimowicz, Szkoła dla ucznia. Jak uczyć życia z ludźmi, Warszawa 1992.
- M. Sendyk, Społeczne przystosowanie dzieci z poczuciem sieroctwa duchowego, Kraków 2001.
- R. Stankiewicz (red.), Nauczyciel - Opiekun - Wychowawca (tradycje, teraźniejszość, nowe wyzwania), Poznań - Zielona Góra 2002.
- Z. Stelmaszczuk (red.), Współczesne kierunki w opiece nad dzieckiem, Warszawa 1999.
- W. Strykowski (red.), Media a edukacja, Poznań 2000.
- M. Szymański, Selekcyjne funkcje szkolnictwa a struktura społeczna, Warszawa 1996.
- M. Szymański, Młodzież wobec wartości, Warszawa 1998.
- B. Śliwerski, Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 1998.
- M. Śnieżyński, Zarys dydaktyki dialogu, Kraków 1993.
- M. Śnieżyński, Nauczanie wychowujące, Kraków 1995.
- M. Śnieżyński, Wielostronne nauczanie w świetle badań empirycznych, Kraków 1991.
- Z. Włodarski, Człowiek wychowawca i nauczyciel, Warszawa 1992.
- W. Zaczynski, Praca badawcza nauczyciela, Warszawa 1995.
- W. Zaczynski, Uczenie się przez przeżywanie. Rzecz o teorii wielostronnego kształcenia, Warszawa 1990.
- M. Ziemska, Postawy rodzicielskie, Warszawa 1973.
- M. Ziemska (red.), Rodzina i dziecko, Warszawa 1980.

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

- Platforma elearningowa Moodle Akademii Muzycznej w Poznaniu – <https://elearning.amuz.edu.pl/> => studium pedagogiczne => pedagogika międzywydziałowa